

Megbukni látszik az emlőszűrő program

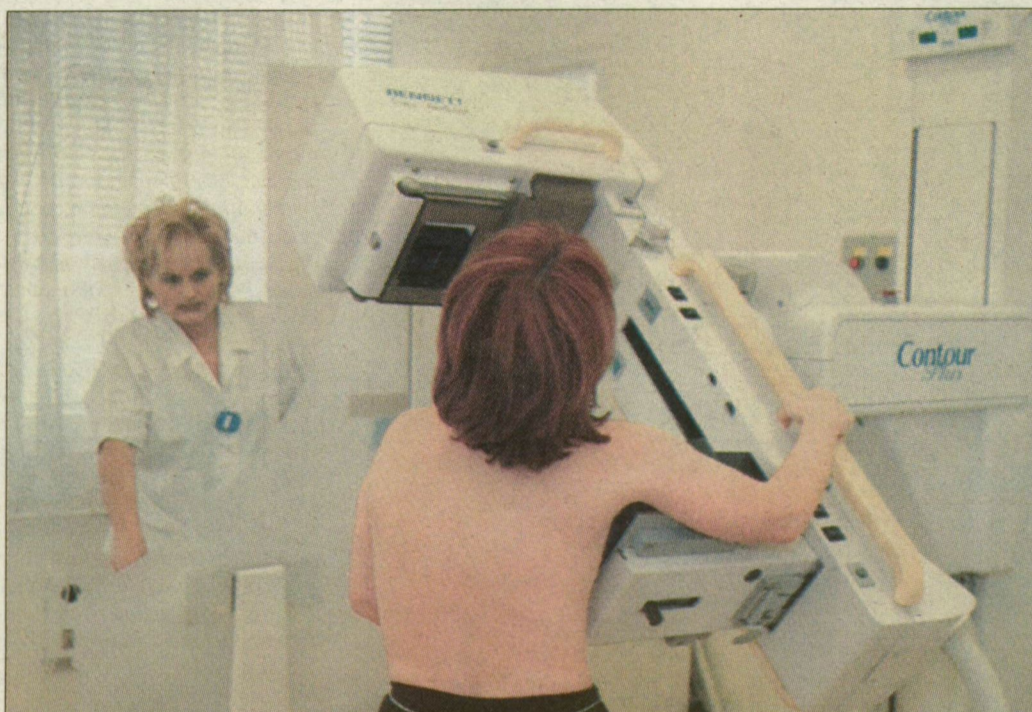
Akadály az útiköltség

Az emlőrákszűrő központoktól távol lakó, falvakban élő nők nem mennek el a mammográfiás vizsgálatokra, mert az OEP nem fizeti ki nekik az útiköltséget. Ez viszont megkérdőjelezi a kormány Egészséges nemzetért népegészségügyi programja első akciójének sikerét.

Csongrád megyében mintegy 30 ezer nőt érint az országos emlőrákszűrő, amely a kormány Egészséges nemzetért népegészségügyi programjának keretében zajlik. A 45-65 év közötti nők körében szervezett mellvizsgálatok célja a rák korai felismerése. Csongrád megyében a nagyobb városok kórházaiba, rendelőintézetbeibe hívják be az érintetteket műszeres, mammográfiás vizsgálatokra. A szegedi nőket a városi rendelőintézetben szűrik, a Szeged környékieket az orvosgyógyászati radiológiai klinikáján. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár nem téríti a vidékiek utazási költségét, ezért a nők saját pénzükön nem utaznak az egyébként fontos emlőszűrésre.

Az útiköltség-térítés hiányával magyarázható az is, hogy első lépésben a belvárosiak körében kezdtek el a szűrésre.

A Csongrád megyei ÁNTSZ helyettes vezetője, Kovács Ferenc főorvos megerősítette, hogy az OEP nem téríti a szűrésre behívottak útiköltségét. A tisztiorvosi

A városi nők igen, a falusi nők nem mennek el a szűrésre.

Fotó: Schmidt Andrea

szolgálat ezért keresi a megoldást, s a többi között egyezkedni próbál a polgármesterekkel, hogy a települési önkormányzatok költségén szállítsák a nőket busszal a mammográfiás vizsgálatokra. Eddig a deszki és a sándorfalvai polgármesterrel sikerült megegyezni, s e két faluból viszik majd a nőket szervezeten szűrésre a városokba.

A Szegedi Tudományegyetem radiológiai klinikájának vezetője, Pálkó András professzor úgy nyilatkozott, hogy a szűrőprogramot megakaszthatja, ha a vidékiek útiköltségét nem fizetik ki. Egyelőre Deszk és Sándorfalva esetében talált a megyei ÁNTSZ megoldást, ám hogy mi lesz a többi, Szegedhez tartozó község esetében, nem tudni.

A szegedi rendelőintézetben, ahol a város nőlakosságának mammográfiás vizsgálatai zajlanak, a szűrésre megjelentek aránya napi 50 százalékos, de vannak napok, amikor meghaladja a 80 százalékot is. A szakemberek szerint ez azt mutatja, hogy a nők él(n)nek az emlőszűrés lehetőségével.

K. K.

Együtt sírnak, együtt nevetnek

Négy dél-alföldi terület- és gazdaságfejlesztési foglalkozó szervezet fogott össze a közelmúltban azért, hogy Phare-támogatással kis- és középvállalkozásokat készítsen fel arra: miként válhatnak nagy cégek, köztük multinacionális vállalatok beszállítóivá. A „négyek” – a Progress Vállalkozásfejlesztő Alapítvány, a DUTIREG Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Kht., a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács (DARFT) Gazdaságfejlesztési Programcentruma és a Dél-alföldi Agro Bio Innovációs (DABIC) Kht. – tegnap beszállítói konferencia keretében készítették fel a vállalkozásokat az új szerepre.

A vállalkozásfejlesztő alapítvány, valamint társ szervezetei a májusig tartó program során

szakmai szemináriumokon, kiscsoportos munkamegbeszéléseken foglalkoznak azzal, miként válhatnak a kicsik a nagy cégek partnereivé. A programban mindazon kisvállalkozások részt vehetnek, amelyek már partnerei a nagyvállalatoknak, úgynevezett klaszterekben vagy potenciális klaszterekben működnek, avagy csak a jövőben szeretnék beszállítókká válni.

Klaszterként azokat az összefogásokat tartja számon a szakirodalom, amelyben hazai cégek úgy összpontosítják erőforrásait, hogy együttesen, folyamatosan, jó minőségű termékkel láthassanak el meghatározott piacra igényeket. A klaszterben lényeges a területi szempont, mert egy régió hasonló profillal rendelkező cégei koncentrálhatják forrásait: „hogy

együtt sírjanak és együtt nevéssenek” – hangzott el a konferencián. A kisvállalkozások akár egy helyen is egyesíthetik erőiket, például az ipari parkokban. A dél-alföldi régióban a Phare segítségével 10 klaszterteremtési mintaprogram indul. A konferencián három klaszter is bemutatkozott: a mórhalmi Mórakert Szövetkezet, a Heavytex Ipari Park, valamint az Eurotex. Kővágó Zoltán, a Veresegyházi Beszállítói Információs Központ vezetője általános áttekintést tartott a klaszterekről, bemutatta a beszállítói piрамist, Szobonya Tamás, a Progress Vállalkozásfejlesztő Alapítvány ügyvezető igazgatója pedig a kelet-magyarországi régiós szintű kezdeményezésekről tájékoztatta az érdeklődőket.

F. K.

Román ágról olasz tányérra

Legfőbb ügyészi és adóhatósági vizsgálatot kezdeményez az Országgyűlés környezetvédelmi bizottsága azon vadászárságok ellen, amelyekről bebizonyosodik, hogy területükön védett madarak ejtettek el. A Csongrád megyei vadászárságok szigorúan betartatják az előírásokat, emellett sűrűn járőröznek a területükön. Így az utóbbi időszakban nem volt példa fűrjek, pacstírták, rigók illegális kilövésére. Hazánk többnyire csak tranzitország, főleg Romániában, Jugoszláviában ejtik el az olaszok az énekes madarakat, bár előfordult már, hogy Magyarország védett madarait sem kímélték a gátlástalan vadászok.

Egyre többször szólnak a hírek arról, hogy a déli határokon védett madarak tetemeivel megpakolt járművekre bukkannak a vámosok. – Az utóbbi évek eddigi legnagyobb fogása 2000 októberében volt Tompán, 21 millió forint eszmei értékben foglaltak le rigókat, pacstírtákat és rigókat – mondta Veprík Róbert, a Szegedi Vadászpark gyűjteményfelügyelője. Elsősorban Olaszországból érkeznek az vadászok, akik illegálisan ejtik el a védett énekes madarakat. Hazánk általában tranzitország szerepét tölti be, hiszen Romániát és Jugoszláviát kedvezilek az orrvadászok. Ott nem vé-

Vadászok.

Karnok Csaba illusztrációja

dik ezeket az állatokat, valamint a törvények is jóval engedélyesebbek, mint nálunk. A lőött ptyerek, vadgerlék, pacstírták és rigók pedig a talján ínyencek tányérráján végzik.

A védett madarak pusztításának visszaszorítására az Országgyűlés környezetvédelmi bizottsága adóhatósági és legfőbb ügyészi vizsgálatot kezdeményez az esetlegesen érintett vadászárságok ellen. Ráadásul azt is el szeretné érni, hogy úgynevezett kör-

mórhalmi Árpád vezér vadászárság hivatásos vadászától. A társaság 6200 hektárnyi területre felügyel. A tagok hol egyedül, hol meg rendőri kísérettel járőröznek. – Mi hiába védjük a madarakat, ha a szomszédos országokban büntetlenül lelőhetik őket, egységes szabályozás kellene – tette hozzá a vadász.

Az öttömösi erdőben sem döröghet anélkül egyetlen lövés sem, hogy ne tudnának róla a helyi vadászok. – Hozzánk már évek óta járnak olasz vendégek, de szigorúan csak az előírt vadakat ejthetik el – tájékoztatta lapunkat Gyarmati Zoltán, az öttömösi vadászárság elnöke. Területükön eddig nem fordult elő, hogy védett madarakat zsákmányoltak volna orrvadászok.

Csongrád megyében még nem kezdeményeztek vizsgálatot vadászárság ellen, mivel magyar, illetve külföldi vadászok nem lőttek le védett madarakat. A felfogott tetemek egytől egyig Romániából vagy Jugoszláviából érkeztek a megyébe. Ráadásul a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium megyei hivatala körlevelet küldött a helyi vadászárságoknak, melyben az áll, hogy minden külföldi vadászt be kell jelenteni a hivatalnál.

– Eddig a mi térségünkben nem volt példa arra, hogy valaki illegálisan lelőtt volna védett állatot – tudtuk meg Németh Csabától, a

Kormos Tamás

1 ember 1 élete

PODMANICZKY SZILÁRD

A statisztikák szerint is nagy valószínűséggel az embernek 1, azaz egy darab élete van. És ezt az 1 darab életet szeretné úgy leélni, hogy mire a végére ér, elégedetten távozhatson. Hogy azt mondhasa, jól éltem, s ha nem is minden részletében, de a lényeg tekintve úgy nézhesen vissza, hogy nyugalom és elégedettség járja át, és nem a reménytelenséggel szembe fordított belenyugvás. Hogy ki és mitől érzi teljesnek az életét, nem határozható meg statisztikai átlagként, mert minden ember egy darab, és csak erős meggyőződésekkel válhat egy közösség (egy ország) reprezentánsává.

Volt (és talán még van is) idő, amikor a megfelelő mennyiségű élelem és ruhanemű felmutatása elégedettséggel töltötte el az emberek zömét. Ellentmondva az előbb leírtaknak, egy statisztikai kimutatás szerint, akinek havi 80 ezer forintja van, az jól él. Ez az összeg körülbelül arra elegendő, hogy valóban, átlagosan ellássa magát élelemmel és ruhával. Aki ennél kevesebbet tud hozni magából a „jól élek” mentalitást, az többnyire bocsánatos önáltatásból mondja ezt, azért, mert jól tudja, hogy egyetlen életéhez képest mi mindenről kell lemondani, s ha nem tenné, beleszédülne a ki nem elégtett „vágyalmok” feneketlen kútjába. És könnyen eljőhet még az az idő, amikor ezeknek az embereknek emléktáblát állítanak, ők az egyetlen életükről lemondók hősi halottjai, akik áldozatul estek az esetleges, de semmiképpen nem emberséges irányított sors történelmi és gazdasági folyamatoknak.

És alapjában véve védtelenül, mert sem fizikai, sem szellemi képességeik nem tették lehetővé, hogy kimeneküljenek emberetlen életminőségükből, az ország vezetői pedig képtelenek voltak statisztikai szempontokon túl élő emberként kezelni őket. De valójában hol van még ez a 80 ezer forint is mindazon lehetőségek bejárási tartományától, amit 1 ember 1 élete hozhat? Messze-messze.

Hogy mindezzel mit akarok? Talán semmi mást, mint nyugodt, emberi hangot megszólaltatni, legalább ennyi maradjon azoknak, akiknek ez az 1 élete már most biztos, hogy statisztikai hiábavalóság.

Befektetésre csábítják a diákhittel igénylőket

Egy összegben is felvehető a kölcsön

Amióta a kormány tavalyi utolsó ülésén elhatározta, hogy márciustól egy összegben is felvehető a diákhittel egy szemeszterre szóló összege, biztosítótársaságok és különböző befektetések ajánlani kezdték az egyetemre járó diákokat, hogy nagy haszon reményében bízzák rájuk a pénzüket. Ez az összeg akár 105 ezer forint is lehet.

A befektetési ajánlatok között akadnak gyanús tippek is: Győrben egy társaság például azt javasolta a hitelt igénylő diákoknak, hogy utalják át pénzüket olyan külföldi bankba, amely csak az interneten keresztül érhető el, és magas kamatot fizet. A megkérdezett hallgatók Szegeden nem hallottak kétes ajánlatokról, de olyan előfordul, hogy például életbiztosítás kötésére próbálják rávenni őket.

– Engem is megkeresett egy biztosító képviselője, és – ha jól emlékszem – tizenöt vagy húsz éves lejáratú befektetést ajánlott. Nem hiszem azonban, hogy érdemes lenne bármi ilyenbe belevágnom, hiszen idén befejezem az egyetememet – mondta Kádár Zoltán, a Szegedi Tudományegyetem vegyészhallgatója. Az eddig felvett diákhittel inkább sielésre költötte, a következő félévre szóló összeget pedig nyaralásra teszi félre. Ezt azonban nem kívánja egyszerre felvenni, úgy véli, ezt a lehetőséget elsősorban azok ragadják meg,

akik nagyobb összegért akarnak valamit vásárolni.

A befektetésre csábító cégek elsősorban azokra a fiatalokra számítanak, akiknek a hitel nem a mindennapi megélhetésükhöz kell. A magyar–latin szakos Horváth Zsuzsa is hallott különböző ajánlatokat, de eszébe sem jutott elkötelezést kötni, inkább magára költi, hogy szüleinek kevesebb gondot okozzon az anyagi támogatása.

Az SZTE hallgatói önkormányzatának elnöke szerint ki-ki eldöntheti, hogy befekteti-e a pénzt. Jancsák Csaba biztos benne, a kevésbé tehetős fiatalok fejében is megfordul, hogy a későbbi pályakezdéshez nagyobb összeget felhalmozzanak.

Kern László végzős joghallgató nem zárja ki, hogy egyszerre kéri majd a 105 ezer forintot. – Budapesti szeretnék munkát keresni, és jól jönne a nagyobb összeg, ha például albérletet kell kivennem – mondta.

Az egy összegben történő hitel igényléshez a www.diakhitel.hu internetes oldalon már letölthető, a kijelölt postahivatalokban pedig beszerezhető az a nyomtatvány, amelyet legkésőbb március 1-jéig kell benyújtani ahhoz, hogy már a folyósítás első napján, március 14-én az egész félévre szóló pénzt megkapják a diákok. Aki nem tölt ki ilyen nyilatkozatot, annak továbbra is havonta utalják a kölcsönt.

HEGEDÚS SZABOLCS

Zavar a Visánál

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Visa-bankkártya-tulajdonosok tegnap délután rövid ideig nem tudták használni bankkártyájukat.

Sem fizetést, sem készpénzfelvételt nem engedélyezett egyetlen automata sem. A probléma, mint később kiderült, nem csak

helyi volt, hanem néhány perccel az egész világon egyetlen Visa-kártyát sem fogadtak el a kifizetőhelyek.

Bankszakemberek arról tájékoztattak lapunkat, hogy az angiai központ hibásodott meg rövid időre. Legutóbb 2000-ben fordult elő hasonló, az akkori üzembazar sem tartott néhány percnél tovább.